

بسم الله الرحمن الرحيم





دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه:

برای دریافت درجه دکتراى حرفه‌ای در رشته پزشکی

عنوان تحقیق:

**بررسی الگوی فراوانی انواع بیماریها در ۱۰۰۰
Case بستری شده در بخش اطفال مرکز
آموزشی - درمانی علی اصغر اردبیل در سال ۱۳۸۰**

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر منوچهر براک

بورد تخصصی بیماریهای اطفال و استاد یار دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

استاد مشاور:

جناب آقای ناطق عباسقلی زاده

عضو هیأت علمی و مدیر گروه بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

تحقیق و نگارش:

بابک مهاجری



به یاد چشمانی آغاز می‌کنم

که در فروغ هر معصومیت، قصه ایمان است.

به یاد دستانی آغاز می‌کنم

که در پس لرزه‌های خستگی، ستون امن ایثار است.

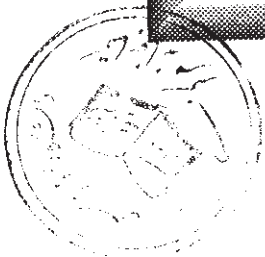
به یاد کلامی آغاز می‌کنم

که هر لحظه، استمرار امید و قصه زندگی است.

به تو تقدیم می‌کنم

که القای باورهای درست من هستی و دستانت را می‌بوسم.

ای موهبت خدا. مادر



از کجا آغاز کنم که هر لحظه گرمای وجودت را حس کردم و در
جسم خسته‌ات آرامش را می‌دیدم و بر تو بالیدم آن زمان که از
زحمتهایت احیاء گشتم.

بر تو افتخار می‌کنم. پدر



برای تو که هر لحظه با دیدنت می آموزم و با شنیدنت احساس
غرور می کنم و کلمه سعادۃ را به خاطر همه چیز، هزاران بار به
تو تقدیم می کنم.

تقدیم به همسر مهربان و وفادارم **دکتر سولمازبرزگر جلالی**
و تقدیم به

خانواده محترم همسرم جناب آقای دکتر حسنبرزگر جلالی

سرکار خانم ساسر

دکتر علی و سعیدبرزگر جلالی



تقدیم به

خواهران عزیزم **آیتا و شیوا** و برادر نازنینم **مهدی** که با سکوت، لبخند و امنیتی که در وجودشان یافتم احساس خوشبختی کردم و دستان مهربانشان را در دستانم خواهم فشرد و می‌دانم که هیچگاه تنها نیستم و آرزویم سعادت‌مندی آنهاست.

تقدیم به

تمام استادان و عزیزانی که بارقه‌ای از نور بودند در ظلمت شب
آنانکه دیدگان بی فروغمان را در برابر وسعت هستی نیرو
بخشیدند و قدمهای متزلزلمان را در طی طریق حیات استوار
ساختند.

تقدیم به استاد گرانقدرم جناب آقای دکتر **منوچهر براک** که با
صمیمیت و وقارشان خاضعانه زیستن را به من آموختند.

و

جناب آقای حاج ناطق عباسقلی زاده به خاطر زحمات
بی دریغشان در تنظیم این اثر.



تقدیم به

آنانکه علم را برای وسعت و عمق بخشیدن به نگاهشان

می آموزند، نه برای غنا بخشیدن به تکبرشان.

آنانکه در نگاه پهناورشان سراسر گیتی را می کاوند، نه آنانکه

کانون نظرشان از دایره خویشتن فراتر نمی رود.

تقدیم به

آنانکه راه تلاش بی چشمداشت را برگزیده اند و با کمترین

توقع، بالاترین خدمت را به این جامعه عرضه می کنند، باشد که

سرمه ای باشد بر چشمان شب بیداران

سوگند نامه پزشکی

هم اکنون که حرفه پزشکی را برای خود اختیار می‌کنم با خود عهد می‌بندم که
زندگیم را یکسره وقف خدمت به بشریت نمایم.

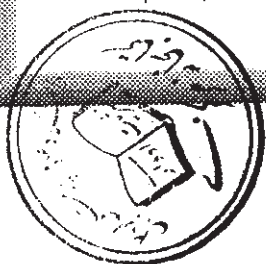
احترام و تشکر قلبی خود را بعنوان دین اخلاقی و معنوی به پیشگاه اساتید
محترم تقدیم می‌دارم و سوگند یاد می‌کنم این وظیفه خود را با وجدان و شرافت
انجام دهم.

اولین وظیفه من اهمیت و بزرگ شماری سلامت بیمارانم خواهد بود. اسرار
بیمارانم را همیشه محفوظ خواهم داشت و شرافت و حیثیت پزشکی را از جان و
دل حفظ خواهم کرد.

همکاران من برادران و خواهران من خواهند بود.

دین، ملیت، نژاد، عقاید سیاسی و موقعیت اجتماعی هیچگونه تاثیری در
وظایف پزشکی من نسبت به بیمارانم نخواهد داشت. من در هر حال به زندگی
بشر کمال احترام را مبذول خواهم داشت و هیچگاه معلومات پزشکی‌ام را بر
خلاف قوانین بشری و اصول انسانی بکار نخواهم برد.

آزادانه به شرافت خود سوگند یاد می‌کنم که آنچه را که قول داده‌ام انجام دهم.



فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول	
چکیده	۱
مقدمه	۲
فصل دوم	
بیان مساله	۷
اهمیت و ضرورت موضوع	۷
اهداف پژوهش	۷
سوالات پژوهش	۸
روش مطالعه	۸
روش گرد آوری اطلاعات	۹
روش تجزیه و تحلیل اطلاعات	۹
مراحل انجام پژوهش	۹
جامعه مورد مطالعه و زمان انجام تحقیق	۱۰
موانع و مشکلات	۱۰
فصل سوم	
مروری بر مطالب و مطالعات انجام شده قبلی	۱۲
فصل چهارم	
یافته‌های تحقیق	۱۸
فصل پنجم	
جداول تحلیلی	۲۶
جداول و نمودارهای توصیفی	۲۸
منابع	۴۶
سخن آخر	۴۷



فصل اول

چکیده:

این اثر، تلاشی است در جهت روشن نمودن الگوی فراوانی بیماریهای اطفال که با مطالعه پرونده ۱۰۰۰ بیمار بستری شده در مرکز آموزشی - درمانی علی اصغر اردبیل در سال ۱۳۸۰ (به صورت گذشته نگر) بدست آمده است.

case های مورد مطالعه ما در طیف سنی ۱ ماه تا ۱۲ سال قرار داشتند و پارامترهایی چون سن، جنس، فصل مراجعه، علت مراجعه، تشخیص نهایی، ازدواج فامیلی پدر و مادر، سابقه بیماری مشابه در خانواده و وضعیت حین ترخیص در مورد آنها مورد بررسی قرار گرفته است.

در پایان مطالعه معلوم شد که جنس مذکر (پسر) ۶۰٪ از کل بستری شدگان را به خود اختصاص داده و سنین ۳-۷ سال نیز بیشتر فراوانی را داشته‌اند. از لحاظ شیوع فصلی، تقریباً هر چهار فصل سال آمار بستری شدگان تقریباً برابری داشتند هر چند که فصل پاییز تا حدودی بیش از سایر فصول سال دارای مراجعین و بیماران بستری شده بود. در مورد علت مراجعه، تشنج، علائم گوارشی چون اسهال و استفراغ و نیز علائم تنفسی چون سرفه و تنگی نفس بیشترین فراوانی را داشتند که در نهایت نیز یک رابطه معنی دار قوی بین علت مراجعه و تشخیص نهایی به دست آمد که لزوم توجه، به علت مراجعه و CC بیمار را بیش از پیش آشکارتر می‌نمود.

اما در مورد الگوی فراوانی بیماریها می‌توان گفت که بیماریهای GE، F.C و پنومونی جمعاً حدود ۶۰٪ از کل بستری شدگان را به خود اختصاص داده بودند. راجع به ازدواج فامیلی پدر و مادر و سابقه بیماری مشابه در خانواده اطلاعات جامعی به دست نیامد (به علت ناقص بودن پرونده‌ها در این موارد) و در مورد وضعیت حین ترخیص هم مشخص شد که فقط ۰/۲ درصد

از بیماران بستری شده فوت نموده و ۳/۸ درصد از آنها نیز به مراکز مجهزتر ارجاع گردیده و ۹۶٪ نیز با بهبودی نسبی یا کامل مرخص شده‌اند.



مقدمه

گسترش محدوده و محتویات طب اطفال در قرن بیستم کاملاً مشهود بوده و نمو پیدا کرده است.

وجود اطلاعات جامع و فراگیر در خصوص شیوع و توزیع فراوانی بیماریها در جامعه، جهت ارائه خدمات بهداشتی و درمانی مناسب، لازم و ضروری می باشد. با توجه به نبود مطالعات و اطلاعات کافی در این زمینه، ضرورت مطالعات فراگیر در مورد اپیدمیولوژی بیماریها بیشتر به چشم می آید. لذا بر آن شدیم تا تحقیقی انجام دهیم که هدف اصلی آن معرفی بیماریهای مهم اطفال باشد به طوریکه بیماریهای شایع دوران کودکی و نیز اختلالات نادرتری که از لحاظ آموزشی دارای اهمیت است، معرفی شوند. (۲)

توانایی تشخیص و درمان مناسب عفونتهای اختصاصی کودکان با درک اپیدمیولوژی و شناخت گروههای در معرض خطر در مقابل پاتوژنها ارتباط مستقیم دارد. پاسخ میزبان با سن و تکامل سیستم ایمنی تغییر می کند، لذا کودکان کم سن و سالتر قبل از تکامل خصوصیات ایمونولوژیکی نسبت به اطفال بزرگتر در معرض آسیب و امراض بیشتری می باشند و شناخت انواعی از بیماریها که در هر محدوده سنی شایع ترند مارا در پیشگیری و درمان آن بیماریها برای آن گروه سنی، بیشتر، مجهزتر و آماده تر می کند. (۲)

پیشگیری بسیاری از بیماریهای اطفال که در گذشته مرگ آور بودند اقدامی موفق در طب اطفال بوده، که این مهم بطور اعم از طریق استفاده رویتن از واکسناسیون به انجام رسیده است.